

OPETTAJANKOULUTUKSEN NEUVOTTELUKUNTA PÖYTÄKIRJA

Neuvottelukunnan kokous 2/2013

Torstai 22.8.2013 klo 14.15–16.00.

Helsingin yliopisto, käyttäytymistieteellisen tiedekunnan kokoushuone K108,
Siltavuorenpenger 5A

Läsnä:

Puheenjohtaja Jyrki Kalliokoski, professori, humanistinen tiedekunta

Sari Aarniokoski, opetuspäällikkö

Minna Karvonen, kasvatust. yo.

Ismo Dunderberg, varadekaani, teologinen tiedekunta

Jari Lavonen, laitosjohtaja, opettajankoulutuslaitos

Jouko Rikkinen, professori, bio- ja ympäristötieteellinen tiedekunta

Antti Räsänen, professori, teologinen tiedekunta

Outi Salo, linjanjohtaja, suomenkielinen koulutus, Helsingin kaupunki

Tea Seppälä, koulutuspäällikkö, Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia

Mirva Alakoskela, suunnittelija

Elina Rönkkö, apulaisopetuspäällikkö

Salla Peltonen, koordinaattori, opettajankoulutuslaitos, sihteeri

1. Kokouksen avaus

Kokous avattiin klo 14.19.

2. Esityslistan ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Esityslista sekä edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Helsingin yliopiston opettajankoulutuksen esittely

Alustajana opettajankoulutuslaitoksen johtaja prof. Jari Lavonen.

Jari Lavonen esitteli suomalaisen opettajankoulutuksen erityispiirteitä sekä Helsingin yliopiston opettajankoulutuslaitoksen koulutusohjelmia. Liitteenä 1 on esityksen diat.

Suomalainen koulutuspolitiikka

McKinsey & Companyn toteuttamassa tutkimuksessa kartoitettiin, mitkä asiat

ovat yhteistä opettajuudelle niissä maissa, joissa on hyvät PISA-tulokset. Vertailussa olevia maita (Singapore, Suomi ja Etelä-Korea) yhdisti erityisesti kolme asiaa: opettajankoulutus nähdään näissä maissa akateemisena urana, opettamiseen liitetään kulttuurista luottamusta sekä karsinta koulutukseen on kova. On erityisen kiinnostavaa, että muissa Pohjoismaissa samanlaista kiinnostusta opettajankoulutukseen ei ole.

Suomalaisen koulutuspolitiikan ytimessä on pitkäjänteisyys, koulutuksen tase-arvo, paikallisen tason päätösvalta sekä luottamus, joka pohjaa arvostettuun opettajan profession.

Opettajankoulutuksen sisällöt ja tutkintovaatimukset

Helsingin yliopiston opettajankoulutusta luonnehtii aito, koordinoitu ja koherentti yhteistyö muiden ainetiedekuntien kanssa. Luokanopettajakoulutus on järjestetty pitkälti opettajankoulutuslaitoksella, mutta opiskelijoita kannustetaan ottamaan pitkiä sivuaineita muista tiedekunnista.

Pedagogisten opintojen ytimessä on opetusharjoittelu ja tutkimus. Opetusharjoittelussa yhdistetään pedagogista osaamista ja aineenhallintaa, kun taas tutkimusorientoituneisuus ohjaa opettajaa oman työn reflektiiviseen ajatteluun ja oman pedagogisen teorian muodostamiseen.

Pedagogiset opinnot ohjaavat opiskelijaa...

- tiedon integrointiin ja oman pedagogisen teorian rakentamiseen
- tavoittelemaan itsenäistä ja ajattelevaa opettajaa
- oman työn kriittiseen arviointiin
- elinikäisen oppimisen valmiuksiin; taitoihin kehittää omaa työtä ja yhteistyötä muiden opettajien kanssa

Opettajankoulutuksen tutkintovaatimuksia laaditaan laajassa viitekehyksessä. Tutkintovaatimusten sisältöön vaikuttaa ensinnäkin koulutuksen tutkimusperustaisuus, johon sisältyy mm. aineenhallinta sekä opetuksen ja oppimisen tutkimus. Toiseksi, opettajankoulutuksen tutkimus tuo tietoa muun muassa siitä, mitkä ovat opettajan tiedon alueet, mistä tieto tulee ja mikä on opettajan identiteetti. Kolmanneksi, EU ja kansalliset strategiat vaikuttavat opetussuunnitelman tasolla. Neljänneksi, opiskelija- ja kuntapalaute huomioidaan koulutuksen suunnittelussa.

4. Neuvottelukunnan toiminnan suunnittelu

Keskusteltiin neuvottelukunnan alaisten kehittämissyhmien tarpeesta ja perustamisen aikataulusta.

Kauden ensimmäisessä kokouksessa ei ollut halukkuutta perustaa heti neuvottelukunnan alaisia ryhmiä, vaan haluttiin edetä asiassa hiljalleen. Nyt todettiin, että kahdelle kehittämissyhmälle, aineenopettajakoulutuksen kehittämissyhmälle sekä kenttäkouluverkoston kehittämissyhmälle, on jatkossakin tarvetta.

Edellisessä neuvottelukunnan kokouksessa nostettiin esille teemoja, joista jäsenet toivoivat alustuksia ja keskustelua. Teemoina olivat mm. opettajankoulutuslaitoksen eri koulutukset ja kunkin ainetiedekunnan antama opettajankoulutus, opetussuunnitelmatyö, ylioppilastutkinnon muuttuminen sekä arvioinnin merkitys oppimistulosten kannalta, opetustyössä tarvittavat valmiudet sekä oppilaiden syrjäytyminen. Suunniteltiin tulevien kokousten aiheita em. teemoista käsin.

Seuraavan kokouksen aiheeksi ehdotettiin LUMA-keskuksen esittelyä sekä alustusta opettajankoulutuslaitoksen koulutusviennistä.

Neuvottelukunnan tehtävät ja funktio herättivät keskustelua. Todettiin, että neuvottelukunta on foorumi, jossa yliopiston opettajankoulutuksesta vastaavat kohtaavat kuntien edustajia ja muita opettajankoulutuksen kannalta tärkeitä yhteistyötahoja. Yliopistotaho esittelee ulkopuolisille tahoille, mitä koulutuksessa tapahtuu ja yhdessä arvioidaan, puidaan ongelmia ja etsitään ratkaisuja. Neuvottelukunta voi halutessaan järjestää seminaareja. Opettajankoulutuslaitoksen tutkintovaatimukset ovat saaneet evästystä neuvottelukunnan keskusteluissa ja laitoksen henkilöstökokouksessa johtaja usein referoi neuvottelukunnan kokousten antia.

Ehdotettiin, että kerran vuodessa kunnat esittäisivät koosteen siitä, missä mennään opetussuunnitelmatyön saralla. Toivottiin, että opetushallituksesta tultaisiin johonkin kokoukseen kertomaan opetussuunnitelmatyön vaiheista.

Toivottiin myös alustusta sähköisestä ylioppilaskirjoituksesta. Pohdittiin, että aiheetta olisi hyvä lähestyä eri näkökulmista ja toivottiin, että asiaa voitaisiin tulla esittelemään ylioppilaslautakunnasta.

5. Seuraava kokous

Päätettiin, että sihteeri laittaa Doodle-kyselyn seuraavan kokouksen ajankohdasta. Kokous pidetään viikolla 48.

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 16.10.